

Прспект отворен инвестициски фонд

НЛБ Обврзници

ВОВЕД

Овој Проспект претставува јавен повик за купување на удели во отворениот инвестициски фонд НЛБ Обврзници (во натамошниот текст: Фонд).

Податоците кои се содржани во Проспектот, заедно со одредбите од Статутот на Фондот, со којшто се уредуваат правните односи на Друштвото за управување со отворени и затворени инвестициски фондови НЛБ Фондови АД Скопје (во натамошниот текст: Друштво за управување) со сопствениците на удели во Фондот (во натамошниот текст: Вложувачи или Сопственици на удели), создаваат правна целина која ги содржи сите потребни информации, врз основа на кои потенцијалните вложувачи можат да донесат разумна одлука за вложување во Фондот.

Пред донесувањето на одлука за вложување, секој потенцијален инвеститор е должен внимателно да ги прочита одредбите од Проспектот и Статутот, со цел да дознае за каков вид на вложување станува збор, како и за ризиците поврзани со вложувањето во Фондот.

Содржина

I ПОДАТОЦИ ЗА ОТВОРЕНИОТ ФОНД	5
Поглавје 1	5
Општи податоци за отворениот фонд	5
Поглавје 2	6
Детали за основните карактеристики на уделите на фондот	6
2.1. Природата на правата кои произлегуваат од уделите на Фондот:	6
2.3. Претпоставки под кои е дозволено да се покрене ликвидација на фондот:	8
2.5 Износ на вложување, постапка и услови за издавање и откуп на удели	8
2.5.1. Постапка и услови за издавање на удели	8
2.5.2. Минимален износ	10
2.5.3. Постапка и услови за запишување и издавање удели	10
2.5.4. Почетна цена на уделите	10
2.5.5. Постапка и услови за понуда на уделите	10
2.5.6. Постапка и место за исплата на уделите при нивен откуп	10
2.5.8. Околности под кои може да дојде до прекин на издавање или откуп на удели	12
2.6. Информации за начинот и правилата за пресметување и користење на приходите или добивката на Фондот од страна на имателите на удели	12
2.7. Принципи на вложување на средствата и видови финансиски инструменти	12
2.7.1. Принципи на вложување на средствата	12
2.7.2. Видови финансиски инструменти	13
Поглавје 3	13
Опис на елементи поврзани со вложувањата на Фондот	13
А) Инвестициски цели и инвестициска политика	13
Б) Планирана структура на портфолиото	13
Поглавје 4	14
Профил на инвестициски ризици и успешност	14
4.1 Видови инвестициски ризици	14
4.2. Ризици поврзани со работењето на Друштвото за управување	15
4.3. Изјава за решение од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија за давање одобрение за организирање на Фондот	16
4.4. Изјава за вложување на повеќе од 35% од имотот на Фондот	16
4.5. Вложувања во деривативни финансиски инструменти	17
4.6. Посебни техники на управување со средства	17
4.7. Изјава за дозволени вложувања на имотот на Фондот	17
4.8. Реплицирање на пазарен индекс	17
4.9. Волатилност на нето вредноста на имотот на Фондот	17
4.10. Начин и време на пресметка на нето вредноста на имотот на Фондот	17
4.11. Време, начин и зачестеност на пресметка на цените за продажба на новите удели или откуп на постојните, како и начин на објава на тие цени	18
Поглавје 5	18
Историски податоци за принос на Фондот	18
6.1. Надоместоци и трошоци на товар на имотот на Фондот	18
6.1.1. Надоместок за управување со Фондот	18
6.1.2. Надоместок на Депозитарната банка	18
6.1.3. Трошоци за месечен надомест на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија	19
6.1.4. Трошоци во врска со купопродажба на имотот на Фондот	19
6.2. Надоместоци и трошоци кои се наплатуваат од инвеститорот	19
6.2.1 Трошоци за продажба на уделите - влезен надоместок	20
6.2.2. Трошоци за откуп и исплата на удели – излезен надоместок	20
6.2.4. Трошоци за печатење на обрасци за запишување на удели	20
6.2.5. Други оперативни трошоци утврдени со Статутот и Проспектот на Фондот	20
6.2.6. Постапка за стимулирање на деловниот однос	20
Поглавје 7	21
Целен пазар и структура на вложување на Фондот	21
Поглавје 8	21
Поглавје 9	21
Времетраење на фискална година	21
Поглавје 10	21
Датум на издавање на проспект	21
II ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ФОНДОВИ	22

1. Назив, седиште и матичен број на Друштвото за управување, датум на основање на друштвото, број и датум на одобрението за основање на Друштвото за управување издадено од Комисијата за хартии од вредност и на неговиот упис во Централен Регистар.....	22
2. Табела со сите податоци за фондовите за ден на пресметка 18.09.2024 година	22
3. Членови на Одборот на директори на Друштвото за управување	22
4. Основна главнина и акционери кои имаат квалификувано учество во Друштвото за управување.....	24
6. Значајни одредби од договорот со депозитарната банка.....	25
7. Важни активности на Друштвото за управување	25
8. Листа на лица со кои друштвото за управување има склучено договор за пренесување на активностите.....	25
9. Листа на подружници на Друштвото за управување	26
III ПОДАТОЦИ ЗА ДЕПОЗИТАРНАТА БАНКА	26
Изјава на Депозитарната банка.....	27
IV ПОДАТОЦИ ЗА ЛИЦАТА ШТО СЕ ОДГОВОРНИ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ПРОСПЕКТОТ	28
1. Изјава на лицата одговорни за издавањето на Проспектот.....	28
2. Лица за контакт во Друштвото за управување	28

Врз основа на член 53 од Законот за инвестициски фондови (Службен Весник на Република Македонија бр. 12/09, со сите последователни измени и дополнувања), Правилникот за формата и содржината на проспектоот на отворен и затворен инвестициски фонд (Сл. весник на Република Северна Македонија бр. 203/2021 и бр. 15/2023) и член 53, став 1, точка 2 од Статутот на Друштвото за управување, Одборот на директори на Друштвото за управување НЛБ Фондови АД Скопје на ден 18.09.2024 година го донесе следниот:

ПРОСПЕКТ **на отворен инвестициски фонд НЛБ Обврзници**

I ПОДАТОЦИ ЗА ОТВОРЕНИОТ ФОНД

Поглавје 1

Општи податоци за отворениот фонд

- 1.1. **Назив на Фондот:** Отворен инвестициски фонд НЛБ Обврзници
Скратен назив на Фондот: НЛБ Обврзници о.ф.
Меѓународен назив на Фондот NLB Bond
- 1.2. **Вид/Тип на Фонд:** Фондот е основан како отворен инвестициски фонд кој се категоризира во групата обврзнички (основна категорија) и флексибилен (поткатегорија).
- 1.3. **Идентификациски број на фондот:** 9110000000275.
- 1.4. **Датум на организирање и број на решението за давање одобрение за организирање на отворениот Фонд од Комисијата за хартии од вредност:** УП1 08-42 од 04.10.2024 година;
- 1.5. **Време на постоење на инвестицискиот фонд:** Фондот е организиран на неопределено време;
- 1.6. **Место каде што може да се добие примерок од Проспектоот, Статутот и клучните информации за инвеститорите на отворениот инвестициски фонд или дополнителни информации за фондот, како и полугодишни и ревидирани годишни извештаи:** Друштво за управување со отворени и затворени инвестициски фондови НЛБ Фондови АД Скопје, булевар Партизански Одреди бр. 14А/1-2, Скопје-Центар или на веб страната на Друштвото за управување: www.nlbfondovi.mk
- 1.7. **Законска рамка за работење на инвестицискиот фонд и регулаторен режим на кој подлежи:** Закон за инвестициски фондови (во натамошниот текст: ЗИФ) и сите подзаконски акти донесени врз основа на ЗИФ;
- 1.8. **Даночни права и обврски на инвеститорите и инвестицискиот фонд:** Имотот на Фондот ќе ги има сите даночни обврски согласно применливите даночни закони во Република Северна Македонија. Фондот нема својство на правно лице и со оглед на тоа не претставува даночен обврзник согласно применливата регулатива и не се плаќа данок на добивката која што Фондот ја остварува. Доходот на Вложувачот од продажбата на удели од фондот, подлежи на оданочување, согласно Законот за данокот на личен доход и Закон за данок на добивка, за капиталната добивка од продажбата, која е резултат на разликата помеѓу продажната и куповната цена на уделите намалена за сите трошоци и надоместоци. Даночната регулатива е променлива категорија и затоа Вложувачите во удели во Фондот се советуваат да ангажираат даночни советници за потенцијалните даночни последици кои што може да произлезат за нив од вложувањето во Фондот и понатамошното располагање со удели, а кои последици би произлегле од даночната регулатива
- 1.9. **Политика на Фондот за распределба на добивката:** Приходите од инструментите во кои се вложени средствата на Фондот, како што се каматни приходи, приходи од дивиденди, капитални добивки и позитивни курсни разлики, нема да се исплатуваат кон поединечните Вложувачи, туку автоматски ќе се реинвестираат, со цел зголемување на цената на уделот на Фондот. Сопствениците на уделите се изјаснуваат за согласност за реинвестирање на добивката со потпишување на Пристапница.
- 1.10. **Податоци за начинот на исплата на пресметка на учество во добивката:** Добивката на Фондот се објавува во ревидирани годишни извештаи и целосно им припаѓа на инвеститорите на Фондот. Целокупната добивка се реинвестира. Добивката на Фондот е

содржана во цената на еден удел, а инвеститорите ја реализираат добивката на тој начин што делумно или во целост ги откупуваат своите удели во Фондот, во согласност со одредбите од Проспектот. Правото на учество во добивката претставува разлика помеѓу продажната цена на уделите и набавната (куповната) цена.

- 1.11. **Фирма и седиште на овластениот ревизор:** Друштво за ревизија РАСЕЛ БЕДФОРД АТАНАСОВСКИ ДОО Скопје со адреса на булевар Кузман Јосифовски Питу бр. 19-4/21 (во натамошниот текст: Овластен ревизор).

Поглавје 2

Детали за основните карактеристики на уделите на фондот

2.1. Природата на правата кои произлегуваат од уделите на Фондот:

Правата од уделите во Фондот се стекнуваат со запишување во Регистарот на удели во Фондот што го води Друштвото за управување. Друштвото за управување е должно да води регистар на удели во Фондот. Уписот на податоците во Регистарот на удели се врши веднаш по извршената уплата и утврдувањето на нето вредноста на имотот на Фондот по удел и на бројот на удели што му припаѓа на инвеститорот во чие име и за чија сметка е извршена уплатата. Сопствениците на удели имаат еднакви права во Фондот. Уделите во Фондот не можат слободно да се пренесуваат, освен по основ на наследство или договор за подарок. Таквиот пренос има правно дејство по запишување на преносот во Регистарот на удели во Фондот од страна на Друштвото за управување.

2.2. Права кои произлегуваат од уделите:

Согласно ЗИФ, на Сопствениците на удели во Фондот им се гарантирани следните права:

A. Право на информираност;

Со цел правилно, точно и навремено информирање на Сопствениците на удели во Фондот, Друштвото за управување е должно:

- Во рок од седум календарски дена од денот на добивање на одобрението за измени и дополнувања на Проспектот на инвестицискиот фонд од Комисијата да го објави Проспектот на веб-страницата на Друштвото за управување. Друштвото за управување е должно, на барање на инвеститорот, бесплатно да му го достави Проспектот во хартиена форма или на друг траен медиум;
- Еднаш годишно да ја ажурира содржината на проспектот на инвестицискиот фонд со кој управува и истата да ја достави до Комисијата и да ја објави на својата веб-страница најдоцна до 31 мај секоја година.;
- Утврдената цена на уделите во отворениот фонд да ја објави секогаш кога е извршено купување или продажба на уделите во отворениот фонд, а најмалку два пати месечно. Објавувањето се врши на веб страницата на Друштвото за управување, наведена во проспектот на инвестицискиот фонд;
- На барање на вложувачите во Фондот, да им достави полугодишни и ревидирани годишни извештаи;
- Да го пријави на КХВ и да го објави во најмалку два дневни весника во Република Северна Македонија евентуалниот прекин на продажбата и откупот на удели. Прекин на продажбата и откупот на удели, Друштвото за управување може да изврши по добивање на согласност од КХВ, а за истиот писмено ги известува сопствениците на удели;
- Да го објави во најмалку два дневни весника во Република Северна Македонија известувањето за продолжување на продажбата и откупот на удели во Фондот;
- Да обезбеди сите огласни и рекламни содржини, објави и соопштенија кон сопствениците на удели, да бидат јасни, точни и да не наведуваат на погрешни заклучоци.

За сите прашања во врска со работењето на Друштвото за управување и Фондот, сопствениците на удели може да се информираат на следните начини:

- Деловни простории на Друштвото за управување

Сите информации поврзани со работењето на Друштвото за управување и Фондот, инвестициската политика, информациите објавени во медиумите и слично, може да се добијат во деловните простории на Друштвото за управување на бул. Партизански Одреди бр. 14А/1-2, Скопје-Центар, секој работен ден од 09:00 до 15:00 часот.

- Официјална веб-страница

Информациите поврзани со работењето на Друштвото за управување и Фондот се достапни и на официјалната веб-страница на Друштвото за управување: www.nlbfondovi.mk

○ On-line известување

Сопствениците на удели можат да ги поставуваат своите прашања и да добијат одговор преку електронска пошта. Електронската пошта на Друштвото за управување е info@nlbfondovi.mk. Доколку поставените прашања се однесуваат на давање податоци кои се лични за сопственикот на удели, електронската адреса мора да биде регистрирана во Друштвото за управување како адреса за кореспонденција.

○ Писмено известување

На барање на сопствениците на удели им се доставуваат полугодишни и годишни ревидирани финансиски извештаи. На сопствениците на удели Друштвото за управување најмалку еднаш годишно им доставува извештај за состојбата и за тргувањето со уделите во Фондот кои се во нивна сопственост. Покрај редовното известување, на барање на сопствениците на удели или на нивни овластен застапник, Друштвото за управување е должно да им достави извештај за состојбата и за тргувањето со уделите во Фондот кои се во нивна сопственост. Сите писмени известувања се на трошок на Друштвото за управување, а се доставуваат на сопственикот на удели на начинот на информирање кој самиот го одбрал, односно на адресата за кореспонденција или на електронската адреса.

○ Телефонски повик

Детални информации за работењето може да се добијат на телефонскиот број 02 60 90 300 секој работен ден од 08.00 до 16.00 часот.

○ Реклама на работењето на Друштвото за управување и Фондот

Друштвото за управување може да објавува реклами за работењето и начините на стекнување на удели во Фондот во средствата за јавно информирање, преку инфо материјали и на друг начин. При рекламирањето на уплатите со цел купување на удели, Друштвото за управување може да користи различни комерцијални називи за истите, во зависност од промотивната цел на рекламата или доколку вложувањето е комбинирано со друг финансиски продукт, како банкарски, осигурителен и слично. Друштвото за управување е должно до КХВ да ја достави содржината на рекламата пред истата да биде објавена. Содржината на рекламата односно рекламниот материјал не смее да отстапува од содржината на Статутот и Проспектот на Фондот. Друштвото за управување е одговорно за потполноста и точноста на информациите што ќе се објават за рекламна промоција на Фондот.

○ Измени и дополнувања на Статутот и Проспектот на Фондот

Доколку Друштвото за управување има намера да направи значајни промени во содржината на Проспектот, пред да ги направи промените е должно да поднесе барање и да добие одобрение од КХВ за изменување и/или дополнување на или Проспектот. Првиот работен ден по добивање на одобрението треба да ги објави на својата веб-страница настанатите значајни промени во Проспектот, а во рок од седум календарски дена од добивање на одобрението да ги извести сите Сопственици на удел на начинот на информирање кој самите го одбрале. Во рок од 40 календарски дена од објавата, сопствениците на удели во фондот имаат право да побараат откуп на нивните удели без наплата на излезен надоместок. Друштвото за управување поднесува барање до Комисијата за давање согласност на Статутот на инвестицискиот фонд и неговите измени и дополнувања. Комисијата донесува решение за одобрување или одбивање на барањето за давање согласност на Статутот на инвестицискиот фонд во рок од 60 дена од приемот на доставеното барање, а на неговите измени и дополнувања во рок од 30 дена од приемот на доставеното барање.

Б. Право на дел од добивката на Фондот

Остварената добивка од работењето на Фондот автоматски се реинвестира во Фондот, со цел зголемување на вредноста на уделот во Фондот. Сопствениците на удели, правото на дел од добивката на Фондот можат да го остварат преку поднесување на Барање за делумен или целосен откуп на уделите во нивна сопственост од страна на Друштвото за управување.

В. Право на продажба на удели од Фондот, односно обврска за откуп на удели

Друштвото за управување е должно да изврши откуп на уделите според цената што одговара на вредноста на уделот утврдена првиот нареден ден на процена по поднесувањето на барањето за

откуп на удели. Средствата од откупот на уделите се испраќаат на сметка на сопственикот на откупените удели во рок од седум календарски дена од приемот на барањето за откуп.

Г. Право на исплата на дел од ликвидациона маса на Фондот.

2.3. Претпоставки под кои е дозволено да се покрене ликвидација на фондот:

Ликвидацијата на Фондот се спроведува доколку:

- Друштвото за управување по донесена одлука за престанок на вршење на работите на управување со инвестициски фондови во претходна постапка на доброволен пренос не успее да го пренесе управувањето со отворените фондови на друго друштво за управување;
- депозитарната банка престане да ја врши функцијата на депозитарна банка или Комисијата ја одземе издадена согласност на депозитарната банка, а Друштвото за управување во предвидениот рок согласно со одредбите од законот не склучи договор со друга депозитарна банка;
- Комисијата му ја одземе дозволата за работа на Друштвото за управување или над него е покрената постапка за стечај или ликвидација, а доколку во постапка на присилен пренос не успее да го пренесе управувањето со отворениот фонд на ново друштво за управување согласно со одредбите законот и
- депозитарната банка не може да спроведе присилен пренос на управувањето со инвестицискиот фонд согласно со членот кој ја пропишува ликвидацијата на инвестицискиот фонд во случаи кога не е можен присилен пренос на управувањето.

По настапување на погоренаведените причини за ликвидација, Друштвото за управување, односно ликвидаторот веднаш донесува одлука за ликвидација на отворените фондови. Ликвидацијата на отворениот фонд ја спроведува Друштвото за управување, освен во случаите кога Друштвото за управување е во стечај или Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија привремено или трајно му ја одзела дозволата за работа. Доколку се покрене ликвидација на Фондот во случаите кога Друштвото за управување е во стечај или Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија привремено или трајно му ја одзела дозволата за работа, ликвидацијата ја спроведува Депозитарната банка. Доколку Депозитарната банка на Фондот е под стечај или Народна Банка на Република Северна Македонија привремено или трајно и ја одземала дозволата на работа, ликвидацијата ја спроведува ликвидатор на Фондот именуван од страна на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија. Во постапката за спроведување на ликвидацијата на Фондот, целиот имот на Фондот се продава, а обврските на Фондот достасани до денот на донесување на одлуката за ликвидација се намируваат. Преостанатата нето вредност на имотот на Фондот се распределува на сопствениците на удели сразмерно на нивните удели во Фондот.

2.4 Назив на организирано пазар или друго место за тргување на кое се котираат или примени на тргување уделите

Со уделите на Фондот не се тргува на организиран пазар. Продажбата и откупот на удели го врши исклучиво Друштвото за управување

2.5 Износ на вложување, постапка и услови за издавање и откуп на удели

2.5.1. Постапка и услови за издавање на удели

По добивање на одобрение за објава на Проспектот на Фондот од страна на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија, Фондот ќе започне со вршење работи на прибирање парични средства по пат на јавен повик за запишување на удели. Јавниот повик трае 60 календарски дена од моментот на објавување на Проспектот. Јавниот повик, односно Проспектот на Фондот ќе биде објавен на интернет страната на Друштвото, во рок од 7 (седум) календарски дена по добивање одобрување за содржината на Проспектот. Во тој рок потребно е Фондот да прибере парични средства во износ од најмалку 1.000.000,00 денари. Денот кога е исполнет овој износ, јавниот повик за прибирање на парични средства се прекинува и истиот ќе се смета за ден на основање на фондот, кој воедно е и прв ден на вреднување. Инвеститорите кои ќе се запишат во регистрот на удели на првиот ден на вреднување ќе се стекнат со удели со почетна вредност на удели од 100,0000 денари. Во случај да не се обезбедат паричните средства во дадениот рок и износ соодветно, Депозитарната

Банка во рок од 8 дена по истекот на утврдениот рок ќе изврши поврат на прибраните средства на инвеститорите.

Секое физичко или правно лице може да пристапи кон Фондот и да извршува трансакции со удели со пополнување на Пристапница и Барање за купување на удели, изготвени од Друштвото за управување, во кој се содржани идентификациски и контакт податоци за Вложувачот, писмена изјава со која тој изјавува дека е запознат со правилата на работење на Фондот, односно со Статутот и Проспектот и дека истите во целост ги разбира и прифаќа. Формуларите можат да се подигнат и пополнат секој работен ден во деловните простории на Друштвото за управување, како и преку продажната мрежа воспоставена на договорна основа или на интернет страната на Друштвото за управување.

Овластени лица за продажба на удели се вработените лица во Друштвото за управување и договорно ангажираните лица – инвестициски агенти од страна на Друштвото за управување, како и овластена банка согласно Законот за банки, или брокерска куќа со дозвола за работа од Комисијата за хартии од вредност. Секое физичко лице кое има намера да врши работи на инвестициски агент е должно да поднесе барање до КХВ за добивање дозвола за работење. Покрај овластените лица, продажбата на удели можат да ја вршат правни лица кои имаат склучено договор за посредување со Друштвото за управување (во натамошниот текст: Продажни партнери) кои се објавуваат тековно на официјалната веб-страница.

Продажните трансакции се реализираат врз основа на уредно поднесена Пристапница и Барање за купување на удели. При поднесување на документите, физичкото лице се легитимира со важечки документ за лична идентификација (лична карта или пасош), а за правно лице, треба да достави веродостоен документ согласно со законските прописи, како тековна состојба од регистрацијата или друг документ од надлежен орган, тековна состојба на вистински сопственици и важечки документ за лична идентификација на овластеното/ите лице/а од регистрациониот документ и вистинските сопственици согласно важечките прописи во Република Северна Македонија.

Ако при поднесувањето на документите, физичко или правно лице, се претставува преку полномошник, треба да приложи и нотарски заверено полномошно, кое треба да содржи изрично овластување за пристапување во Фондот, односно продажба и/или откуп на удели.

Во определени специфични случаи (малолетно лице или лице на кое му е делумно или целосно ограничена деловната способност), документите ги поднесува законскиот застапник (родител, старател, посвоител) на малолетното лице или лицето на кое му е делумно или целосно ограничена деловната способност.

Во постапката за идентификација физичко/правно лице, ополномоштувачот или вистинскиот сопственик, Друштвото за управување ќе ги применува одредбите од својата Програма за ефикасно намалување и управување со идентификуваниот ризик од перење пари и финансирање на тероризам.

Дополнително е потребно од страна на инвеститорот (физичко лице, правно лице, законски застапник) да биде пополнета Апликација за регистрирање/ажурирање на клиент (физичко или правно лице), Изјава за согласност од инвеститорот – за потребите на FATCA (физичко или правно лице), Изјава за потекло на имот поткрепена со доказ за потекло на имотот и Известување за приватност. Во случај на промена на некој од податоците кои се наведени во документацијата, инвеститорот се легитимира со важечки документ за лична идентификација и потоа е должен да поднесе нова Апликација за регистрирање/ажурирање на клиент и Изјава за согласност од инвеститорот – за потребите на FATCA (физичко или правно лице), со цел ажурирање на податоците.

Купувањето на удели се врши со поднесување на целосно пополнето Барање за купување и со уплата на парични средства, со што купувачот на удели заснова договорен однос со Друштвото за управување кое се обврзува дека со уплатените парични средства ќе управува како со дел од заедничкиот имот во согласност со условите назначени во овој Проспект. Под уплата се подразбира реален прилив на парични средства на сметките на Фондот, отворени во депозитарната банка. Уплатата на средства, заради купување на удели во Фондот, може да се изврши со повикување на бројот на Пристапницата и Барањето за купување на удели.

Продажбата на уделите во Фондот се врши во текот на денот по цена која во времето на извршување на уплатите не е одредена. Уплатите во Фондот кои се примени во неработен ден, Друштвото за управување ќе ги пресметува по цената на уделите од првиот нареден работен ден. Потврдата за продажба на удели се издава од страна на Друштвото за управување во рок од еден работен ден

по извршената уплата во отворениот инвестициски фонд, односно исплата од Фондот на барање на вложувачот.

Личните податоци кои се собираат, обработуваат и користат од страна на Друштвото за управување, се обработуваат единствено во согласност со целите утврдени со ЗИФ, Статутот и Проспектот, а во согласност со прописите за заштита на личните податоци. Друштвото за управување води Регистар на издадени удели од Фондот.

2.5.2. Минимален износ

Во отворениот инвестициски фонд нема утврден минимален паричен износ за купување на удели. Уделите се продаваат само за парични средства. Продажната цена на уделот е еднаква на нето вредноста на имотот на Фондот по удел.

2.5.3. Постапка и услови за запишување и издавање удели

Друштвото за управување и вложувачите во Фондот засноваат договорен однос преку поднесување на Пристапница и Барање за купување од страна на вложувачот и прифаќање од страна на Друштвото.

Друштвото за управување може да одбие уплата од инвеститор доколку:

- оцени дека целта на уплатата може да нанесе штета на останатите инвеститори во Фондот, односно Фондот би можел да биде изложен на ризик од неликвидност и несолвентност или би било оневозможено остварувањето на инвестициската цел и стратегија на Фондот;
- односите помеѓу Друштвото за управување и инвеститорот се тешко нарушени поради постоење на судска или друга постапка;
- постои основано сомнение дека е извршено или има обид да биде извршено перење пари или финансирање на тероризам согласно со прописите од областа на спречување перење пари и финансирање на тероризам;
- инвеститорот одбива да му даде на Друштвото за управување информации релевантни за спроведувањето на FATCA регулативата и законски пропишаните Директиви во поглед на обврската за автоматска размена на информации во подрачјето на оданочување, кои на Друштвото за управување му се потребни за исполнување на законските обврски, а го уредуваат односот помеѓу даночните обврзници и даночните власти кои применуваат прописи за даноци и други јавни давачки.
- кога инвеститорот не ги доставил сите податоци и документи до Друштвото за управување

Друштвото за управување го известува инвеститорот за одбивањето на склучување договор, а истото е можно сè до моментот на упис на инвеститорот во Регистарот на удели. Доколку е извршена уплата на парични средства од страна на инвеститорот, а Друштвото за управување го одбие склучувањето на деловниот однос, Друштвото за управување ќе му ја врати на инвеститорот целата сума на уплатените средства на сметката од која е извршена уплатата во рок од пет (5) дена од денот на одбивањето на договорот.

За уделите се води евиденција во електронска форма во Друштвото за управување и во Депозитарната банка. Друштвото за управување е должно по реализацијата на продажба на удели, на вложувачот да му достави известување за извршеното барање во писмена форма или на друг соодветен траен медиум без одлагање или најдоцна првиот работен ден по извршената уплата во отворениот инвестициски фонд.

2.5.4. Почетна цена на уделите

Почетната цена на уделот изнесува 100,0000 денари. Цената на издавање и продавање удели во Фондот се определува на тој начин што проценетата нето вредност на имотот на Фондот ќе се подели со регистрираниот вкупен број на издадени удели во Фондот, на денот на кој се врши вреднувањето на нето вредноста на имотот на Фондот.

2.5.5. Постапка и услови за понуда на уделите

Инвеститорите купуваат удели во Фондот според нето вредноста по удел на денот на купување (Т), доколку паричните средства се уплатени до 24:00 часот во тековниот ден. За уплати во неработни денови, уделите се купуваат според нето вредноста по удел наредниот работен ден на вреднување (Т+1). Тоа значи дека инвеститорите купуваат удели по непозната цена односно вредност.

2.5.6. Постапка и место за исплата на уделите при нивен откуп

Секој сопственик на удели од Фондот има право да бара откуп на одреден број или сите удели кои ги поседува и на тој начин да истапи од Фондот. Сопствениците на удели можат во секое време да поднесат Барање за откуп на удели (во натамошниот текст: Барање за откуп). Барање за откуп се пополнува на посебен формулар изготвен од Друштвото за управување, а истиот може да се добие

во деловните простории на Друштвото за управување, како и преку продажната мрежа воспоставена на договорна основа или да се преземе од официјалната веб-страница на Друштвото за управување. Пополнетите и заверени барања за откуп можат да се поднесат директно во деловните простории на Друштвото за управување и неговите продажни партнери.

При поднесување на Барање за откуп, инвеститорот задолжително се легитимира со соодветен документ. Физичко лице се легитимира со важечки документ за лична идентификација (лична карта или пасош) издаден од надлежен орган. Доколку станува збор за правно лице, легитимирањето се врши со поднесување на веродостоен документ согласно законските прописи, како Тековна состојба не постара од 6 месеци, тековна состојба на вистински сопственици или друг документ од надлежен орган и важечки документ за лична идентификација на овластеното/ите лице/а од регистрациониот документ. При поднесување на Барање за откуп, потребно е да бидат во целост ажурирани податоците на инвеститорот. Процесирањето на Барањето за откуп се врши само по целосно пополнета и доставена документација од страна на инвеститорот.

Во случај на откуп на уделите, кога се работи за малолетно дете, исплатата на средствата ќе биде извршена на трансакциска сметка на малолетното лице (инвеститор) по потпишувањето на Барањето за откуп од двајцата родители или законскиот застапник/старател. Малолетното лице по стекнување полнолетство, се стекнува со право самостојно да располага со средствата во Фондот, само по неговата целосна идентификација извршена од страна на Друштвото за управување. Доколку малолетното лице живее во заедница со двајца родители, Барањето за откуп го потпишуваат двајцата родители, во спротивно го потпишува законскиот застапник (родител, старател, посвоител). Во овој случај средствата од Фондот се исплаќаат на сметката на инвеститорот (малолетното лице).

Откупот на уделите се врши според цената што одговара на вредноста на уделот утврдена првиот нареден ден на процена по приемот на Барање за откуп. Доколку Барањето за откуп е пристигнато по 14:00 часот на тековниот ден, истото ќе се смета дека е примено наредниот ден. Барањата за откуп на удели во Фондот кои се примени во неработен ден, Друштвото за управување ќе ги пресметува по цената на уделите од првиот нареден работен ден.

Потврдата за откуп на удели се издава од страна на Друштвото за управување во рок од еден работен ден по извршената исплата на средства од Фондот. Средствата од откупот на удели се исплатуваат исклучиво на сметката на сопственикот на удели. Сопственикот на уделите е одговорен за потполноста и точноста на трансакциската сметка, наведена во Барањето за откуп и е должен да достави доказ дека истата е отворена на негово име. Друштвото за управување е должно да изврши исплата на средствата за откупените удели од Фондот најдоцна 7 (седум) календарски дена по приемот на Барањето за откуп. Друштвото за управување води Регистар на откупени удели од Фондот.

2.5.7 Постапка, услови и начин на пренос на уделите во друг фонд

Пренос на уделите во друг фонд претставува постапка при која паралелно се врши откуп на поседуваните удели во Фондот и издавање на удели во еден од другите отворени фондови со кои управува Друштвото за управување (во натамошниот текст: Друг фонд под управување). Уделите во другиот фонд под управување се стекнуваат во противвредност на откупените удели во Фондот, со директен пренос на средствата од откупот на сметката на избраниот фонд. Инвеститорите можат да побараат пренос на уделите во противвредност на сите или на одреден број на поседувани удели во Фондот. Преносот се извршува врз основа на уредно поднесено Барање за пренос на удели (во натамошниот текст: Барање за пренос), во кое ќе биде јасно наведено дека средствата од откупот треба да се пренесат на сметката на другиот фонд под управување, наместо да се исплатат на трансакциската сметка на инвеститорот. Откупот на уделите во Фондот се врши според цената што одговара на вредноста на уделот, утврдена првиот нареден ден на процена по приемот на Барањето за пренос, додека уделите во другиот фонд под управување се стекнуваат според цената на уделот, утврдена за денот на кој на неговата сметка се регистрирани средствата од преносот. Барањата за пренос на удели во Фондот кои се примени во неработен ден, Друштвото за управување ќе ги пресметува по цената на уделите од првиот нареден работен ден. Во постапката за издавање на удели во другиот фонд под управување ќе се применуваат правилата и условите кои се пропишани со Проспектот на фондот каде што се пристапува. Постапката за пренос на уделите не смее да трае подолго, ниту финансиски дополнително да го оптовари инвеститорот, во однос на редовната постапка за откуп на уделите во фондот и последователно купување на удели во другиот фонд под управување.

2.5.8. Околности под кои може да дојде до прекин на издавање или откуп на удели

Заради заштита на интересите на постоечките и потенцијалните сопственици на удели во Фондот како и заради неможност да се утврди точната цена на имотот од портфолиото на Фондот од страна на Друштвото за управување и депозитарната банка, прекин и продолжување на продажбата и откупот на удели во Фондот може да покрене:

- Друштвото за управување и
- Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија.

Прекин на продажбата и откупот на удели во Фондот може да настане и кога во рок од еден ден се достават барања за откуп на удели од Фондот во износ поголем од 10% од вредноста на имотот на Фондот, а Фондот во законски пропишаниот рок не е во можност да ги реализира барањата.

Друштвото за управување веднаш, не подоцна од 24 часа по констатирањето дека не може да ја утврди точната цена на имотот од портфолиото на Фондот, до Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија доставува барање за добивање согласност на прекин на продажба и откуп на удели на Фондот. Истовремено, Друштвото за управување објавува известување за прекин на продажба и откуп на удели на Фондот согласно ЗИФ и на неговата официјална веб-страница, по добивањето на согласност од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија. Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија веднаш по доставувањето на пријава со барање за добивање согласност на прекин на продажба и откуп на удели на Фондот, врши објавување на информација на нејзината официјална веб-страница.

Прекин на издавање и откуп на удели, Друштвото за управување може да го изврши по добивање на согласност од страна на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија и за истиот писмено ќе ги известат Сопствениците на удели и ќе го објави во најмалку два дневни весника во Република Северна Македонија. Привремен прекин на издавање и откуп на удели може да настане и доколку Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија се стекне со сознанија или има оправдани причини за сомнеж дека на Сопствениците на удели им се нанесува штета поради неточна пресметка на цените на уделите во Фондот. Прекиноот на издавање и откуп ќе заврши откако Друштвото за управување и Депозитарната банка ќе оценат дека е можно да се одреди точната цена на имотот на портфолиото на Фондот, а најдоцна во рок од 28 дена од почетокот на прекиноот, освен ако Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија не се согласи за продолжување на назначениот рок. Известувањето за продолжување на издавањето и откупот на удели во Фондот ќе се објави во најмалку два дневни весници во Република Северна Македонија. За времето додека трае прекиноот на издавање и откуп на удели, Друштвото за управување ќе продолжи со прием на барања за купување или откуп на удели, кои ќе се реализираат по завршувањето на прекиноот на откупот или продажбата на уделите. Додека трае прекиноот на сите налогодавачи ќе им се стави на знаење дека барањата за купување и откуп на удели нема да бидат извршени во роковите предвидени со овој Проспект.

2.6. Информации за начинот и правилата за пресметување и користење на приходите или добивката на Фондот од страна на имателите на удели

Приходите на Фондот се пресметуваат согласно со законските и подзаконските прописи, меѓународните сметководствени стандарди и меѓународните стандарди за финансиско известување, а во зависност од класификацијата на финансиските инструменти во одредени портфолија (кои се чуваат до доспевање, расположливи за продажба, расположливи за тргување). Приходите кои ги остварува Фондот се користат за исплата на обврските на Фондот, предвидени со Законот и со овој Проспект, како и за реинвестирање според целите и политиката на Фондот.

2.7. Принципи на вложување на средствата и видови финансиски инструменти

2.7.1. Принципи на вложување на средствата

Со цел остварување на поставените цели и политика, при инвестирањето на средствата на Фондот, Друштвото за управување ќе ги почитува следните принципи:

- профитабилност
- ликвидност
- диверзификација на ризикот при вложувањата на средствата на Фондот
- транспарентност
- заштита на интересите на инвеститорите
- доверливост и тајност на податоците

- непристрасност и неутралност
- совесност, професионалност и постапување со внимание на добар стопанственик.

2.7.2. Видови финансиски инструменти

Друштвото за управување имотот на Фондот претежно ќе го вложува во должнички хартии од вредност, краткорочни должнички хартии од вредност, депозити во овластени банки, удели во други отворени инвестициски фондови регистрирани во Република Северна Македонија или држави кои се членки или не се членки на ЕУ и на ОЕЦД, под услов надоместокот за управување да не надминува 1% од нето вредноста на имотот на тој фонд на годишно ниво, како и пари на сметка.

Поглавје 3

Опис на елементи поврзани со вложувањата на Фондот

А) Инвестициски цели и инвестициска политика

Вложувањата на средствата на Фондот се во согласност со одредбите (член 66 и 67) од ЗИФ и подзаконската регулатива донесени од страна на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија, кои се релевантни за планираната структура на портфолиото на Фондот.

Инвестициска цел

Фондот припаѓа на категоријата Флексибилни обврзнички инвестициски фондови, согласно Упатството за категоризација на инвестициски фондови на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија. Инвестициската цел на Фондот е зголемување на вредноста на имотот (пораст на капиталот), односно пораст на цената на уделот, преку диверзифицирано портфолио од должнички хартии од вредност со фиксен принос и флексибилност за прилагодување на изложеноста на кредитниот квалитет, пазарите во развој и каматната стапка. 70%, од имотот на Фондот ќе биде деноминиран во евра, без валутно осигурување (hedging).

Инвестициска политика

Инвестициската цел на Фондот е зголемување на вредноста на имотот и високо ниво на сигурност, гледано на долг рок. Согласно со поставената инвестициска цел, портфолиото на Фондот може да биде составено од следните категории на средства, односно видови на финансиски инструменти:

КАТЕГОРИЈА А: Депозити во овластени банки во Република Северна Македонија кои достасуваат во рок кој не е подолг од една година.

КАТЕГОРИЈА Б: Вложувања во краткорочни и долгорочни должнички хартии од вредност, државни обврзници, корпоративни обврзници на издавачи.

КАТЕГОРИЈА В: Удели на други отворени инвестициски фондови, регистрирани во Република Северна Македонија или држави кои се членки или не се членки на ЕУ и на ОЕЦД, под услов надоместокот за управување да не надминува 1% од нето вредноста на имотот на тој фонд на годишно ниво.

КАТЕГОРИЈА Г: Пари на сметка

НАПОМЕНА: Инвестициските цели и инвестициската политика на Фондот можат да бидат променети со одлука на Друштвото за управување за измени и дополнувања на Статутот и Проспектот.

Б) Планирана структура на портфолиото

Категорија А		Категорија Б		Категорија В		Категорија Г	
Минимум	Максимум	Минимум	Максимум	Минимум	Максимум	Минимум	Максимум
0%	20%	80%	100%	0%	10%	0%	20%

Во услови на промена на законските и подзаконските прописи, или на состојбата на финансиските пазари, а со цел заштита на интересите на сопствениците на удели во Фондот, по претходно добиено одобрение од страна на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија, Друштвото за управување може да ја промени инвестициската политика на Фондот и да ја приспособи на новонастанатите состојби. Во тој случај, Друштвото за управување врши измена и на одредбите од Статутот и Проспектот на Фондот врз основа на претходно добиена согласност од Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија.

Поглавје 4

Профил на инвестициски ризици и успешност

4.1 Видови инвестициски ризици

Горенаведената стратегија на избор на инструменти од кои се гради портфолиото на Фондот укажува на умерено ниво на ризик, кое е повисоко од ризикот карактеристичен за паричните фондови, а во исто време е понизок од ризикот на балансираните и акциските фондови.

Општо гледано, ризикот кој произлегува од вложување во инструменти на пазарот на капитал е веројатност или можност приносот од инвестицијата да биде незадоволителен или негативен. Незадоволителен или негативен принос може да се појави како резултат на следниве ризици:

А. Пазарен ризик

Имотот на Фондот е инвестиран во финансиски инструменти во согласност со стратегијата и ограничувањата на инвестициите наведени во овој Проспект. Нето вредноста на уделот во Фондот зависи од движењето на пазарните цени на хартиите од вредност кои се составен дел на портфолиото на Фондот. Следствено, падот на цената на одделни хартии од вредност влијае врз намалувањето на вредноста на уделот, а со тоа и врз приносот од инвестирањето.

Б. Каматен ризик

Со оглед на фактот дека значаен дел од портфолиото е инвестиран во должнички хартии од вредност, нивната цена (односно сегашна вредност) се менува во зависност од движењето на приносот до доспевање на должничките хартии од вредност (односно каматните стапки кои сите идни парични текови на должничките хартии од вредност ги сведува на нивната сегашна вредност – цена). Стапката на принос и цената на должничките хартии од вредност се во обратно – пропорционален однос: колку е помала стапката на принос, толку е повисока цената на должничката хартија од вредност, и обратно.

Каматен ризик претставува веројатност дека приносот до доспевање на купените должнички хартии од вредност ќе порасне, односно веројатност дека во моментот на продажбата на должничките хартии од вредност приносот до доспевање ќе биде повисок во споредба на оној кога одредената должничка хартија од вредност била купена, а тоа, пак, ќе резултира со капитална загуба. Во услови кога се очекува раст на каматните стапки во претстојниот период Друштвото за управување ќе настојува да го намали ризикот од промена на каматните стапки преку намалување на времетраењето (duration) на должничките хартии од вредност. Доколку се очекува намалување на каматните стапки Друштвото за управување преку инвестирање во должнички хартии од вредност со поголемо времетраење (duration) ќе настојува да оствари раст на вредноста на имотот Фондот. Времетраењето претставува чувствителност на цените на должничките хартии од вредност во однос на промените на каматните стапки. Колку што е помало времетраењето, толку е помала чувствителноста на пазарните цени на хартиите од вредност на промените во каматните стапки.

В. Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува веројатност дека издавачот нема да биде во состојба, во целост или делумно, да ги подмири своите обврски во моментот кога тие ќе доспеат. Неисполнувањето на обврските би имало влијание на ликвидноста и би ја намалило вредноста на Фондот. Друштвото за управување управува со кредитниот ризик преку својата инвестициска политика со цел да го минимизира, притоа строго почитувајќи ги постојните ограничувања на вложувањата.

Г. Ликвиден ризик

Ликвидниот ризик ја означува веројатноста дека Фондот може да се соочи со потешкотии при изнаоѓањето на средства за подмирување на обврските кои би произлегле од евентуалното нагло зголемување на барањата за откуп на уделите. Ликвидноста на финансиските инструменти не е постојана, туку се менува во зависност од состојбите на пазарот на капитал. Поради тоа, постои ризик Фондот во определен момент да не може да ја продаде посакуваната количина од некој инструмент, по цена приближно еднаква на неговата фер вредност. Друштвото за управување ќе управува со ликвидниот ризик преку вложување во ликвидни хартии од вредност.

Д. Валутен ризик

Со оглед на фактот дека дел од имотот на Фондот е вложен во хартии од вредност деноминирани во странски валути, истиот тој дел од имотот на Фондот е изложен и на валутен ризик. Имено, депрецијацијата или апрецијацијата на странските валути во однос на домашната валута може да доведе до пад или пораст на вредноста на уделите во Фондот кои, пак, се изразени (односно деноминирани) во домашна валута.

Ѓ. Ризик од промена на даночните прописи

Овој ризик ја претставува веројатноста за промена на даночните прописи во Република Северна Македонија или во други земји во кои што Фондот инвестирал, на начин кој би влијаел негативно на профитабилноста на Фондот. Овој ризик е во целост надвор од влијанието на Друштвото за управување.

Е. Инфлација

Инфлација претставува зголемување на општото ниво на цените во определен период т.е. опаѓање на куповната моќ на парите. Како резултат на појавата на инфлација, може да дојде до намалување на реалната добивка којашто ја остварил Фондот. Со цел заштита од инфлација, Друштвото за управување ќе настојува да го одржува балансот меѓу активите со фиксирана и променлива доходност, согласно инвестициската политика и целите на Фондот.

Ж. Политички ризик

Можноста од евентуални политички кризи во земјите во коишто инвестирал Фондот согласно овој Проспект, може да доведе до промена на имотот на Фондот. За да се заштити од овој ризик, Друштвото за управување ќе вложува во земји во кои не се очекува поголемо влијание на политички кризи врз пазарот на капитал. Изложеноста на Фондот кон поединечните ризици ја надгледува посебна организациона единица во рамките на Друштвото за управување задолжена за надзор и анализа. Работата на таа организациона единица, како и методологијата на управување со ризици се пропишани со интерни правилници и процедури за работа кои важат во рамките на Групациската NLB.

3. Ризик од друга договорна страна

Ризик настанат доколку другата договорна страна нема да ги намери своите парични обврски кон Фондот врз основа на финансиски инструменти, пред или на датумот на порамнување. Овој ризик е со среден степен, имајќи ја предвид високата регулација и начинот на порамнување на трансакциите со финансиски инструменти.

С. Оперативен ризик

Ризик од загуба, поради несоодветни или слаби внатрешни процеси, несоодветен кадар и несоодветни или слаби системи и надворешни настани. Оперативниот ризик го вклучува и правниот ризик, како и ризикот од перење пари и финансирање на тероризмот, ризикот од несоодветност на информативните системи и други оперативни ризици.

Вид на ризик	Степен на влијание
Пазарен ризик	Среден
Каматен ризик	Висок
Кредитен ризик	Среден
Ликвиден ризик	Среден
Валутен ризик	Среден
Ризик од промена на даночните прописи	Низок
Инфлација	Среден
Политички ризик	Среден
Ризик од друга договорна страна	Среден
Оперативен ризик	Среден

4.2. Ризици поврзани со работењето на Друштвото за управување

Друштвото за управување редовно ќе ги мери, односно проценува ризиците што ги има идентификувано во своето работење. Постапките за мерење, односно проценката на ризикот ќе вклучи соодветни квантитативни и/или квалитативни методи за мерење или проценка на ризикот што ќе овозможуваат откривање на промени во профилот на ризик на Друштвото за управување како и појава на нови ризици.

Друштвото за управување конкретно ќе ги следи следните ризици:

А. Стратешки ризик

Овој ризик се однесува на можноста поради лошото управување со Друштвото за управување или генерално лошите економски услови во околината, Друштвото за управување да не биде во можност да ги извршува своите деловни процеси. Друштвото за управување преку постојана едукација, унапредување на деловните процеси како и усогласување со промените во законодавната рамка се обидува да го зголеми својот деловен успех.

Б. Репутациски ризик

Ризикот од губење на угледот и негативна јавна перцепција за Друштвото за управување е ризик што може да резултира со зголемување на негативните влијанија врз деловното работење на Друштвото за управување.

В. Политички ризик

Политички ризик е ризик од влијание врз одлуките на јавна власт или централната власт на државата во која работи Друштвото за управување, т.е. во Република Северна Македонија кон работењето на самото Друштво за управување. Промени во даночната регулатива, монетарната политика и други слични одлуки може да влијае на влошување на деловната средина во која работи Друштвото за управување. Друштвото за управување не може да влијае кон смалување на политичкиот ризик во деловната средина во која работи.

Д. Оперативен ризик

Оперативен ризик значи ризик од загуба што се јавува како резултат на несоодветен или неуспешен внатрешен процес, несоодветни човечки ресурси или надворешни влијанија што се важни за Друштвото за управување. Управувањето со оперативниот ризик означува идентификување, оценување, контролирање и следење и известување за оперативниот ризик. Друштвото за управување ќе обезбеди, системот за управувањето со оперативниот ризик и го зема предвид фактот дека оперативниот ризик е својствен за сите активности и процеси. Друштвото за управување користи посебни акти за утврдување на принципите и процедурите за управување со оперативен ризик.

Ѓ. Ризик од континуитет на адекватност и соодветност

Ризикот од континуитет на адекватност и соодветноста може да се појави доколку Друштвото за управување не е финансиски стабилно или лицата назначени на одговорните функции и другите помошни активности во Друштвото за управување не се доволно професионални, доверливи и со добар углед. Раководството на Друштвото за управување континуирано ќе се грижи за солвентноста на Друштвото за управување, неговата добра репутација, компетенцијата на раководството и на сите вработени во Друштвото за управување. Со грижата за професионалниот развој на сите вработени ќе се обезбеди квалитет и доверливост на работата и со тоа ќе се намали можноста за непредвидени настани кои би му наштетиле на угледот на Друштвото за управување. Друштвото за управување го управува овој ризик, односно го намалува преку внатрешна и надворешна ревизија, систем на јасно дефинирани надлежности и одговорности, стандардизација на процедурите и периодично разгледување и анализа на промените во бизнисот и деловните процеси. Со тоа, политиката на Друштвото за управување е ориентирана кон превентивно делување и подобрување на деловните процеси со цел да се намалат сите недостатоци и да се обезбедат ефикасни и доверливи деловни процеси кои се усогласени со сите регулаторни барања и интерни документи.

Е. Ризик од судир на интереси

Претставува секоја ситуација во која Друштвото за управување и/или релевантните лица, а особено основачите на Друштвото за управување не се неутрални и објективни во однос на предметот на деловното работење, односно користејќи ја својата специфична позиција во давањето услуги имаат деловни и/или лични интереси кои се поклопуваат со интересите на инвеститорите, што може да влијае на непристрасноста во обезбедувањето и извршувањето на услугите и активности и им наштетуваат на интересите на инвеститорите. Друштвото за управување има пропишано посебни акти (Групациско упатство за судир на интереси на вработените и Правилник за судир на интереси со инвестициските фондови со кои управува, односно Сопствениците на удели во отворениот инвестициски фонд, судирот на интереси во врска со управувањето со средствата за сметка на индивидуален клиент, како и во врска со вршење активност на инвестициско советување со цел минимизирање или целосно елиминирање на овој ризик.

4.3. Изјава за решение од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија за давање одобрение за организирање на Фондот

Фондот е основан со одобрение од Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија со Решение број УП1 08-42 од 04.10.2024 година.

4.4. Изјава за вложување на повеќе од 35% од имотот на Фондот

- Република Северна Македонија или единиците на локалната самоуправа на Република Северна Македонија

- Држави во Европа кои се членки на ЕУ, ОЕЦД или ЦЕФТА или единиците на локалната самоуправа на државите членки на ЕУ, ОЕЦД или ЦЕФТА
- Држави надвор од Европа чии регулирани пазари на хартии од вредност се членки на Светската федерација на берзи WFE - www.world-exchanges.org

4.5. Вложувања во деривативни финансиски инструменти

Фондот нема да вложува во термински и опциски договори и други деривативни финансиски инструменти со кои се тргува на регулирани пазари и/или деривативни финансиски инструменти со кои се тргува преку шалтер.

4.6. Посебни техники на управување со средства

Друштвото за управување нема да користи посебни техники на управување со средства.

4.7. Изјава за дозволени вложувања на имотот на Фондот

Инвестициската цел на Фондот е да вложува во инструменти со фиксен доход (државни и корпоративни обврзници деноминирани во странски валути). Инвестициската цел се следи со активно управување на вложувањата во должнички хартии од вредност во однос на очекувањата за политиката на каматни стапки.

4.8. Реплицирање на пазарен индекс

Фондот не реплицира пазарен индекс.

4.9. Волатилност на нето вредноста на имотот на Фондот

Волатилноста претставува мерка за интензитетот на флукуациите во нето вредноста на имотот на Фондот по удел (цената на уделот) во одреден временски период. Волатилноста, односно стандардната девијација на Фондот се пресметува врз основа на историските податоци за приносите на Фондот во последните 5 години, со употреба на седмични приноси на Фондот, при што периодите кои се земаат како влезен податок се идентични со периодите кои се земаат при пресметката на просечната стапка на принос.

Повисоката волатилност по правило укажува на поголема нестабилност (можност за зголемување или намалување) на цената на уделот и спротивно, ниската волатилност отсликува помала нестабилност на цената на уделот. Волатилноста на Фондот е директно поврзана со структурата на портфолиото, односно со волатилноста на финансиските инструменти кои се вклучени во него. Индикатор за синтетички ризик и принос - Цел број (од 1 до 7), го дефинира нивото на ризик и очекуваниот принос на инвестицискиот фонд и се пресметува врз основа на големината на минатите флукуации (промени) на неговите приноси. Друштвото за управување, врз основа на стандардната девијација го пресметува индикаторот на синтетичкиот ризик и принос, односно ја утврдува ризичната класа на Фондот. Ажурираните податоци за стандардната девијација и ризичната класа на Фондот се објавуваат квартално на официјалната веб-страница, најдоцна во рок од 10 дена по истекот на кварталот за кој се однесуваат податоците.

4.10. Начин и време на пресметка на нето вредноста на имотот на Фондот

Нето вредноста на имотот на Фондот на денот на вреднување ја претставува вкупната вредност на средствата/имотот на Фондот намалена за обврските на Фондот на истиот ден. Имотот на Фондот на денот на вреднување претставува збир на вредноста на сите видови на средства кои со ЗИФ се пропишани како дозволени вложувања и кои се во согласност со ограничувањата за вложување на средствата на Фондот. Нето вредноста на имотот на Фондот на денот на вреднување се пресметува врз основа на пазарните вредности на хартиите од вредност и депозитите во финансиските институции и други имотни вредности на Фондот, со одземање на обврските на Фондот на истиот ден. Цената на уделот во отворениот инвестициски фонд се пресметува на начин што нето вредноста на имотот на Фондот ќе се подели со вкупниот број на удели на денот на вреднување. Ден на вреднување е денот за кој се пресметува нето вредноста на имотот на Фондот. Денот на вреднување (t-1) му претходи на денот на пресметка (t) во текот на кој што се пресметува нето вредноста на имотот на Фондот.

Нето вредноста по удел и вкупниот број на удели на Фондот се пресметува и изразува во четири децимални места. Сите зголемувања и намалувања на бројот на удели во Фондот се пресметани и изразени во четири децимални места. Нето вредноста на имотот на Фондот и цената на удел се пресметува секој работен ден до 16:00 часот за секој ден од годината.

Пресметувањето на нето вредноста на имотот на Фондот и пресметувањето на цената по удел се врши согласно Правилникот за утврдување на нето вредноста на имотот на отворен и затворен инвестициски фонд и за пресметување на цената по удел или по акции во инвестицискиот фонд, донесен од страна на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија.

4.11. Време, начин и зачестеност на пресметка на цените за продажба на новите удели или откуп на постојните, како и начин на објава на тие цени

Вредноста на поединечниот удел во Фондот ја утврдува Друштвото за управување секој работен ден за секој ден од годината, а пресметувањето го контролира и потврдува Депозитарната банка. Продажната цена на уделите се искажува како број со четири децимали.

Нето вредноста на имотот на Фондот се утврдува така што прво се утврдува пазарната вредност на инструментите во кои е вложен имотот на Фондот. Пазарната вредност се одредува по важечките пазарни цени и девизни курсеви. За секој имот на Фондот за кој не е достапна пазарната вредност, односно не постојат сигурни и релевантни информации за пазарните цени, пазарната вредност на имотот на Фондот се проценува со примена на методологијата на проценка во согласност со Меѓународните сметководствени стандарди. Од така утврдената пазарна вредност на Фондот се одзема вредноста на обврските на Фондот и трошоците кои согласно овој Проспект се одземаат од имотот на Фондот.

Дневните податоци кои содржат дневна цена на уделот, како и архивата на историските цени, се објавува на официјалната веб-страница на Друштвото за управување. Пресметковна валута на Фондот, во која се објавуваат цените за продажба или откуп на уделите е македонскиот денар (МКД).

Поглавје 5

Историски податоци за принос на Фондот

Со оглед на фактот дека со донесувањето на овој Проспект, Фондот се уште не отпочнал со работа, историски приказ на просечниот принос по удел на Фондот не е достапен.

Друштвото за управување ќе ја пресметува просечната стапка на принос по удел за следниве периоди: 12 месеци, 2 години и 5 години, односно од датумот на основање на Фондот до денот на известување. При пресметката на просечната стапка на принос ќе се употребуваат седмични приноси на Фондот.

Поглавје 6

Начин на пресметување на износот на надоместоците и трошоците на товар на имотот на Фондот и инвеститорот

6.1. Надоместоци и трошоци на товар на имотот на Фондот

На товар на имотот на Фондот се пресметуваат следните надоместоци и трошоци:

- Надоместок за управување со Фондот;
- Надоместок на депозитарната банка;
- Надоместок на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија
- Трошоци во врска со купопродажба на имотот на Фондот;
- Други трошоци кои ќе произлезат во текот на работењето.

Вкупните трошоци, наплатени на товар на Фондот, се искажуваат во номинален износ и процент од имотот на Фондот во финансиските извештаи за неговото работење. Идното намалување или зголемување на надоместоците и трошоците кои паѓаат на товар на имотот на Фондот би влијаеле соодветно позитивно или негативно на остварениот принос од вложувањето, односно на идните приходи на вложувачите.

6.1.1. Надоместок за управување со Фондот

Надоместокот кој се наплатува од Фондот е надоместокот за управување на Друштвото за управување, а како основица се користи вкупната вредност на имотот на Фондот намалена за износот на обврските на фондот врз основа на вложувањата во финансиски инструменти, на денот на вреднување на Фондот, по следната формула:

$$\text{Остварен годишен надомест за управување} \times 1 / 365$$

Друштвото за управување наплатува надоместок за управување во висина од 1,00% годишно од вкупната вредност на имотот на Фондот намалена за износот на обврските на Фондот врз основа на вложувањата во финансиски инструменти и истиот во целост му припаѓа на Друштвото за управување. Друштвото за управување го наплатува надоместокот за управување еднаш месечно, како збир на сите дневни вредности на надоместок за месецот на кој што се однесува пресметката.

6.1.2. Надоместок на Депозитарната банка

За вршењето на активностите кои се предвидени со депозитарниот договор, Друштвото за управување ѝ исплаќа надоместок на депозитарната банка како процент од основицата која ја

сочинува вкупната вредност на имотот на Фондот која се намалува за износот на обврските на Фондот врз основа на вложувањата во финансиски инструменти.

Нето вредност на имотот	Висина на надоместокот
до 100.000.000мкд	0,19%
над 100.000.001мкд	0,17%

Процентот се искажува на годишно ниво со примена на пропорционална метода actual/actual, а наплатата на надоместокот се врши на месечна основа. Друштвото за управување на Депозитарната банка, на товар на имотот на Фондот и плаќа за трошоци за отварање и водење на сметки за парични средства и сметки за хартии од вредност во странство кај суб-депозитарната банка и депозитари за хартии од вредност во висина на стварни трошоци, трошоци кои ќе произлезат од релевантни домашни институции во висина на стварни трошоци, согласно важечки тарифници на институциите, трошоци за услугите кои ги извршува субдепозитарната банка за Фондот согласно фактурите доставени до Банката, трошоци поврзани со поврат на данок на приходи од странски пазари, трошоци за застапување на акционерски собранија, трошоци за издавање на полномошна, трошоци во врска со поднесување на тужба за поврат на штета, која Друштвото за управување ќе ја предизвика кај инвеститорите на Фондот со однесување кое е во спротивност со Законот, Статутот и Проспектот на Фондот во висина на стварни трошоци.

6.1.3. Трошоци за месечен надомест на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија

За вршењето на активностите за надзор на Друштвото за управување и Фондот, Друштвото за управување ѝ исплаќа надоместок на Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија согласно Тарифникот за утврдување на висината на надоместоците што ги наплатува КХВ. Надоместокот за Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија се исплаќа еднаш месечно, како збир на сите дневни вредности на надоместок за месецот на кој што се однесува пресметката.

6.1.4. Трошоци во врска со купопродажба на имотот на Фондот

Овие трошоци ги содржат сите трошоци поврзани со купување и продавање на имотот на Фондот (на пример: трошоци за брокерски провизии, берзанска такса, такса за Централен депозитар на хартии од вредност, даноци и евентуални други трошоци поврзани со порамнувањето на трансакциите). Износот на овие трошоци е во висина на стварните трошоци кои произлегуваат од договорите, односно тарифниците на односните институции и истите се на товар на имотот на Фондот. Трошоците за купување и продавање се разликуваат во зависност од типот на хартиите од вредност и големината на налогот.

6.1.5. Други трошоци кои ќе произлезат во текот на работењето

Останати трошоци кои ќе произлезат во текот на работењето, а може да се наплатуваат на товар на имотот на Фондот се:

- Трошоци за водење на Регистарот на удели, вклучувајќи и трошоци за издавање потврда за трансакција или состојба на удели, како и трошоци за исплата на уделот во добивката;
- Трошоци за годишна ревизија;
- Трошоци за изработка, печатење и поштарина на полугодишни и годишни извештаи за сопствениците на удели;
- Трошок за исплата на данокот на имот и добивка на Фондот; и
- Трошоци за објава на Проспектот и други пропишани објави.

Висината на секој од овие трошоци е во противвредност на реално остварените трошоци од работењето на Фондот, кои произлегуваат од законска или подзаконска регулатива, договорни одредби или тарифници на релевантните институции. Горенаведените трошоци од точка 1, 3 и 5 нема да се наплатуваат од имотот на Фондот.

6.2. Надоместоци и трошоци кои се наплатуваат од инвеститорот

Надоместоци и трошоци кои се наплатуваат од инвеститорите во Фондот се:

- влезен надоместок, кој се одбива од износот за уплата во моментот на продажба на уделите;
- излезен надоместок, кој се одбива од нето вредноста на имотот на Фондот по удел во моментот на откуп;
- трошоци за пренос од еден во друг фонд управуван од Друштвото за управување;
- трошоци за печатење на обрасци за запишување на удели; и
- други оперативни трошоци, утврдени со Статутот и Проспектот.

6.2.1 Трошоци за продажба на уделите - влезен надоместок

Со оглед на видот на Фондот, односно неговите инвестициски цели и политика, Друштвото за управување не наплатува влезен надоместок на товар на инвеститорите.

6.2.2. Трошоци за откуп и исплата на удели – излезен надоместок

Излезениот надоместок се одбива од нето вредноста на имотот на отворениот фонд по удел во моментот на откуп, односно во моментот на конвертирање на удели во парични средства. Излезен надоместок за откуп и исплата на удели од Фондот ќе се наплатува доколку се повлечат инвестираните средства во рок пократок од една (1) година од моментот на купување удели во Фондот, во износ од 1%, и во рок од 1 до 2 години во износ од 0,50%. Во случај на повеќекратни уплати ќе се применува FIFO методот, каде што исплатата на удели се врши по хронолошки редослед почнувајќи од првата регистрирана уплата. Излезениот надоместок за откуп се пресметува на вкупниот износ на исплатата.

Временски период	Висина на излезниот надоместок
до 1 година од првата уплата	1,00%
од 1 до 2 години од првата уплата	0,50%

Трошоци за откуп и исплата на удели Друштвото за управување нема да пресметува и наплатува, во следниве случаи:

Друштвото за управување може да го намали или во целост да го ослободи од плаќање на излезен надоместок за откуп на удели доколку е банка, инвестициски фонд, осигурителна компанија, пензиски фонд, други институционални инвеститори, како и физички лица, со цел да се поттикне долгорочно инвестирање и зголемување на капиталот на Фондот, да се зголеми атрактивноста на Фондот на пазарот, и да се задржи репутацијата и довербата кај значајните инвеститори. Секое намалување односно ослободување од плаќање надоместокот за откуп и исплата на удели (излезен надоместок) е поединечен предмет на одобрување од страна на извршните директори.

6.2.3. Трошоци за пренос од еден во друг фонд управуван од Друштвото за управување

Сопствениците на удели имаат можност да извршат пренос на уделите од еден во друг Фонд управуван од страна на Друштвото за управување, со поднесување Барање за пренос на удели согласно правилата во Проспектите коишто важат за откуп и купување на удели во останатите фондови. Во постапката за издавање/продажба на удели во другиот фонд под управување ќе се применуваат правилата, условите и надоместоците кои се пропишани со Проспектот на фондот каде што се пристапува.

6.2.4. Трошоци за печатење на обрасци за запишување на удели

Трошоците за печатење на обрасци за запишување на удели нема да се пресметуваат и наплатуваат. Овие трошоци се на товар на Друштвото за управување.

6.2.5. Други оперативни трошоци утврдени со Статутот и Проспектот на Фондот

Овие трошоци ги содржат оперативните трошоци кои може да произлезат во текот на работењето на Фондот, а не се предвидени ниту споменати во другите видови на трошоци, како трошоци за маркетинг, трошоци за поштенски пратки кои ќе произлезат доколку инвеститорот се изјасни за испраќање на писмени известувања преку различен вид на пошта (препорачана пратка, користење на услугите брза пошта и слично). Доколку произлезат вакви трошоци, истите нема да бидат наплатени од инвеститорот.

6.2.6. Постапка за стимулирање на деловниот однос

Друштвото за управување, врз основа на посебни одлуки, донесени од страна на Извршните директори, може да доделува стимулативни бонуси кон вложувачите во фондовите со кои управува, во форма на дополнителни удели од Фондот. Друштвото за управување може да одобри исплата на стимулативен бонус, врз основа на еден или повеќе од следниве критериуми:

- Висината на влогот;
- Минималниот период во кој вложените средства не би се повлекле од Фондот, односно во кој не би било поднесено барање за откуп од страна на сопственикот на уделите;
- Сеопфатниот деловен однос на Друштвото за управување со конкретниот вложувач;
- Доколку се оцени дека се работи за инвеститор кој може да допринесе за значителен раст на ангажираните средства во Фондот, да привлече дополнителни инвеститори или значајно да ја подобри состојбата на средствата и на тој начин да обезбеди законска усогласеност на Фондот и слично.

Меѓусебните права и обврски на Друштвото за управување и вложувачот кај влоговите со стимулативен бонус се уредуваат со посебен договор помеѓу двете договорни страни или Одлука од Извршните директори. Под приходи кои Друштвото за управување ги наплатило се подразбираат наплатените влезни надоместоци, кои вложувачот ги платил при купување на удели од еден или повеќе фондови со кои управува Друштвото за управување, а во чии проспекти е предвидена наплатата на влезниот надоместок за издавање на удели. Исто така, под приходи кои Друштвото за управување ги остварува од деловниот однос со конкретниот вложувач се смета и надоместокот за управување од сите фондови со кои управува Друштвото за управување, а во кои Вложувачот има вложено сопствени средства. Друштвото за управување, при носењето на секоја одлука за исплата на стимулативен бонус, ќе постапува со особено внимание за да не се доведе во прашање навременото исполнување на неговите достасани обврски, што претставува обврска на Друштвото за управување, согласно ЗИФ. Паричниот износ на одобриениот стимулативен бонус, Друштвото за управување ќе го уплатува на сметката на Фондот од сопствени средства, а во корист на Вложувачот за кого е наменет бонусот, односно во чија сопственост ќе бидат запишани издадените на ваков начин удели.

Поглавје 7

Целен пазар и структура на вложување на Фондот

Портфолиото на Фондот најмногу ќе се состои од изложеност во инструменти со фиксен доход (депозити и државни и корпоративни обврзници). Со оглед на фактот дека со донесувањето на овој Проспект, Фондот сè уште не отпочнал со работа, структурата на вложувањата на Фондот не е достапна. Планираната структура на Фондот, се прикажани во точка 3 - Опис на елементите поврзани со вложувањето од овој Проспект.

Поглавје 8

Целна група на инвеститори за кои е наменето вложувањето во овој отворен инвестициски фонд согласно нивните мотиви за вложување и инвестицискиот хоризонт, нивното познавање на пазарот на капитал, како и толеранцијата на ризикот од вложувањето во Фондот

Фондот првенствено е наменет за вложувачи со инвестициски хоризонт на среден рок и умерена толеранција кон ризикот. Фондот е наменет за инвеститори што сакаат средствата да ги вложат во инструменти со фиксен доход (државни и корпоративни обврзници) и да остварат атрактивен принос на своите средства.

Кај овој Фонд, порастот на вредноста на имотот по правило е побавен, но континуиран, а осцилациите на вредноста на уделот најчесто се ниски. Сопственици на удели во Фондот можат да бидат домашни и странски институционални и индивидуални инвеститори на кои им е дозволено да вложуваат согласно законската регулатива. Инвестициската стратегија на Фондот и изборот на финансиски инструменти сугерира вложување на среден рок, односно Фондот е наменет за инвеститори кои сакаат да ги вложат своите средства на период до 3 години.

Поглавје 9

Времетраење на фискална година

Фискалната година трае од 01 (први) јануари до 31 (триесет и први) декември.

Поглавје 10

Датум на издавање на проспект

Проспектот е донесен на ден 18.09.2024 година, а важи од денот на добивање согласност од страна на Комисијата за хартии од вредност на Република Северна Македонија.

II ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ФОНДОВИ

1. Назив, седиште и матичен број на Друштвото за управување, датум на основање на друштвото, број и датум на одобрието за основање на Друштвото за управување издадено од Комисијата за хартии од вредност и на неговиот упис во Централен Регистар

Називот на Друштвото за управување гласи: Друштво за управување со отворени и затворени инвестициски фондови НЛБ Фондови АД Скопје. Скратениот назив на фирмата гласи: НЛБ Фондови АД Скопје. Во надворешниот промет Друштвото за управување ќе настапува под фирмата испишана на латинично писмо. Седиштето на Друштвото за управување е во Скопје, на бул. Партизански Одреди бр. 14А/1-2, Скопје - Центар. Матичен број на Друштвото за управување е 6364578. Друштвото за управување е основано на ден 31.01.2008 година на неопределено време и работи согласно Решението за давање одобрение за основање, под број 07-726/15 од 19.05.2008 година, Решението за дополнување на предметот на работење со дејноста „управување со средства за сметка на индивидуален клиент – сопственик на портфолио и инвестиционо советување“ под број УП1 08-130 од 18.12.2020 година, издадени од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија. На ден 02.06.2008 година е упишано во Централниот регистар на Република Северна Македонија со деловоден број 30120080050590. Приоритетна дејност на Друштвото за управување согласно Националната класификација на дејноста е: 66.30 – Дејности на управување со фондови

2. Табела со сите податоци за фондовите за ден на пресметка 18.09.2024 година

Вид на И.Ф.	Назив на И.Ф.	Датум на започнување	Нето вредност на имотот	Број на инвеститори	Број на удели	Нето вредност на уделот
о.ф	Генерали Америка	28.10.2008	124.193.937,86	668	776.652.5569	159,9093
о.ф	Генерали БРИК	28.10.2008	105.895.196,39	995	729.855,8859	145,0906
о.ф	Генерали Топ Брендови	10.06.2014	843.929.609,51	1.105	4.909.378,3519	171,9015
о.ф	Генерали Кеш Депозит	15.09.2012	2.068.127.260,42	742	15.765.766,3347	131,1784

3. Членови на Одборот на директори на Друштвото за управување

Мандатот на членовите на Одборот на директори изнесува 6 години, со право на реизбор. Против ниту еден член на Одборот на директори нема изречено прекршочна санкција забрана за вршење професија, дејност или должност во областа на правото, банкарството, сметководството, осигурувањето, управувањето со средства и инвестирањето, управувањето со пензиски фондови или други финансиски услуги во последните пет години, ниту пак бил член на Одбор на директори, односно управен и надзорен одбор на правно лице против кое е поведена предстечајна, стечајна или ликвидациона постапка во последните пет години.

Лука Подлогар, Претседател и неизвршен член на Одбор на директори

Дипломирал на Економскиот факултет во Љубљана, а со назив MBA се стекнува на IESE Business School во Барселона и има повеќе од 15 години менаџерско искуство. Од 2006 до 2010 година е дел од тимот на Citigroup во Лондон како инвестициски банкар на полето на продажбата, преземањето и финансирањето на компании од индустрискиот и автомобилскиот сектор. Во септември 2010 година се приклучува на KD Group како асистент на извршните директори, одговорен за корпоративен развој. Од јули 2012 до јануари 2023 година, работел како член и како Претседател на Управниот одбор на KD Skladi d.o.o. Љубљана, Друштво за управување со средства, која подоцна го промени името во Generali Investments d.o.o. Тој беше избран за неизвршен член на Одборот на директори со 6 годишен мандат со Одлуката на Собранието на акционери на КД Фондови АД Скопје за отповикување и избор на членови на Одборот на директори, донесена на 28.04.2017 година. Тој беше избран за Претседател на Одборот на директори со Одлуката на Одборот на директори на КД Фондови АД Скопје за избор на Претседател на Одборот на директори, донесена на 04.05.2017 година, која од 05.07.2019 година го промени називот во Генерали Инвестментс АД Скопје. Во моментот, тој е Претседател на Управниот одбор на NLB Skladi d.o.o. Љубљана (Словенија), која е акционер со квалификувано учество во управувачката компанија.

Во последните 5 години, тој беше член на Одборот на директори, односно член на Управниот или Надзорниот одбор, во следниве компании: Генерали Инвестментс АД Скопје – Претседател на Одборот на директори, Generali Investments d.o.o. Љубљана (Словенија) – Претседател на Управниот одбор; Generali Investments d.o.o. Загреб (Хрватска) – Претседател на Надзорниот одбор; Генерали Инвестментс АД Скопје – Претседател на Одборот на директори. Тој исто така беше директор на Generali AVF d.o.o., Generali AVF 1 d.o.o., Generali AVF 2 d.o.o., Generali AVF 3 d.o.o., Stekleni dvor d.o.o., AVF Hotel d.o.o., TC Arkadia d.o.o., VB Nepremičnine d.o.o. за Generali AVF, инвестициски фондови што инвестираат во недвижности, управувани од Generali Investments d.o.o. Тој исто така беше назначен како директор на Generali GP 1 d.o.o., Generali GP 2 d.o.o., Generali Investments CP d.o.o. k.d. и Generali GEF Zob d.o.o. за Generali Growth, инвестициски фонд кој инвестира во растечки капитал управуван од Generali Investments d.o.o. Во моментов, тој не е акционер или партнер во било која компанија, а во последните 5 години повремено поседувал акции во Telekom Slovenije d.d., Gazprom PJSC, Siemens AG и Vedanta Resources plc. Не поседува сопствено учество во основната главнина на Друштвото за управување. Лука Подлогар исто така е член на Одборот на директори на пливачкиот клуб Олимпија Љубљана. На Собранието одржано на 17.05.2024 година, донесена е одлука за именување на неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото за управување, со мандат од шест години, а за Претседател на Одборот на директори со Одлуката на Одборот на директори, донесена на 28.05.2024 година.

Лазе Камчев, Главен извршен директор

Роден е на 16.10.1978 година. Дипломирал на Економскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје каде ги завршува и последипломските студии од областа менаџмент на бизнис администрација (MBA), декември 2017 година ги завршува докторските студии на Економскиот институт во Скопје. Поседува уверение за работа со хартии од вредност и дозвола за работење на инвестиционен советник, двете издадени од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија. Од 2001 година работел како специјалист за документарно работење во платен промет со странство во Секторот за девизно работење на НЛБ Банка АД Скопје. Од 01.06.2008 година непрекинато ја извршува функцијата Главен извршен директор на Друштвото за управување. За извршен член на Одборот на директори е избран со Одлуката на Собранието на акционери на Генерали Инвестментс АД Скопје за отповикување и избор на членови на одборот на директори, донесена на ден 21.02.2023 година и Одлуката на одборот на директори на Генерали Инвестментс АД Скопје за именување и реизбор на извршни членови на Одборот на директори, донесена на 22.02.2023 година. Согласно за именување за извршен член на Одборот на директори, односно извршен директор на Друштвото за управување за период од 6 (шест) години е издадена со Решение од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија бр. УП1 10-19 од 20.03.2023 година. Во последните 5 години поседувал 750 обични акции со право на глас во Друштвото за управување. Камчев не е член на Одбор на директори, односно Управен или Надзорен одбор во други компании.

Весна Каркинска, Извршен директор

Родена е на 23.08.1979 година. Дипломирала на Економскиот факултет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на отсекоот финансиски менаџмент, а последипломски студии завршува на Institut de la Francophonie pour l'Administration et la Gestion (IFAG) во Софија. Поседува дозвола за работење на инвестиционен советник, издадена од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија. Работела во Силмак во делот сметководство, увоз и извоз, во консултантската фирма ААГ (Analysis and Advisory group) како советник, во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје на делот финансии и контрола. Од 06.2008 година е вработена во Генерали Инвестментс АД Скопје на позиција Портфолио менаџер. Од 11.2018 година непрекинато ја извршува функцијата Извршен директор на Друштвото за управување. За извршен член на Одборот на директори е избрана со Одлуката на Собранието на акционери на Генерали Инвестментс АД Скопје за отповикување и избор на членови на одборот на директори, донесена на ден 21.02.2023 година и Одлуката на одборот на директори на Генерали Инвестментс АД Скопје за избор на извршни членови на Одборот на директори, донесена на 22.02.2023 година. Согласно за именување за извршен член на Одборот на директори, односно извршен директор на Друштвото за управување за период од 6 (шест) години е издадена со Решение од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија бр. УП1 10-18 од 20.03.2023 година. Во последните 5 години поседувала 500 обични акции со право на глас во Друштвото за управување. Не извршува други

активности значајни за Друштвото за управување, надвор од работењето на Друштвото за управување. Каркинска не е член на Одбор на директори, односно Управен или Надзорен одбор во други компании, а поседува акции во компаниите Алкалоид АД Скопје и ВВ Тиквеш АД Кавадарци.

Блаж Брачиќ - Неизвршен член на Одборот на директори

Блаж Брачиќ, роден во 1981 година, дипломирал на економски факултет. За време на студиите на Економскиот факултет во Љубљана и веднаш потоа работи со Катедрата за статистика и бил задолжен за изведување на вежби на студентите. Дипломирал со предметот Управување со фјучерси и фјучерси поврзани со трговски стоки, каде што се занимавал со ефектите што овие деривативни хартии од вредност ги имаат врз севкупниот ризик од диверзифицирано портфолио. За својата теза ја добил и Прешерновата награда. Во 2005 година се приклучува на НЛБ Склади во областа на финансиската анализа и контролата на ризици. Во периодот од 2006 до 2008 година е вработен во компанијата како портфолио менаџер, а во 2009 година го презема раководството на тогаш ново формираните сектор за маркетинг и продажба. Оваа функција ја извршувал како раководител на сектор, а подоцна и како секторски директор до 2018 година, кога е назначен за член на управниот одбор на компанијата. Во Управниот одбор на НЛБ Склади, е одговорен за индивидуално управување со имотот на клиентите, обезбедување усогласеност со законот во областа на откривање и спречување на перење пари и финансирање тероризам, контрола на ризик, информатичка технологија, развој на производи и услуги, директна продажба на правни и големи институционални инвеститори, меѓународно работење и ширење на работењето на странски пазари, маркетинг, односи со инвеститорите и односи со јавноста. Од јуни 2020 година наваму, е член на Управниот одбор на Словенечката асоцијација на друштвата за управување, која исто така е полноправна членка на Европската асоцијација на друштвата за управување (EFAMA). Блаж е член на Надзорен одбор во Друштво за управување со UCITS фондови KOMBANK INVEST а.д. Белград. На Собранието одржано на 17.05.2024 година, донесена е одлука за именување на неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото за управување, со мандат од шест години.

Марјан Кочовски – Неизвршен и независен член на Одбор на директори

Марјан Кочовски, роден 1975 година, дипломиран економист – отсек Финансии и Банкарство. Го започна своето професионално патување во 1999 година како новинар во Стопанската редакција на МРТВ, каде што се фокусираше на економски теми. Бил одговорен за известувањата за состојбите на Македонската берза, вклучувајќи тргување и анализи на пазарните случувања. Во 2002 година, се придружи на НЛБ Банка во секторот за корпоративно банкарство. Во 2007 година беше поставен на раководна позиција во рамките на Деловната мрежа на банката. Во 2015 година беше назначен за директор на регион, позиција која ја задржа до 2023 година, кога стана директор на секторот Деловна мрежа. Покрај тоа, е член на Управниот одбор на Македонското Библиско друштво. Поседува акции во компаниите Алкалоид АД Скопје, Македонски Телеком АД Скопје, Попова Кула АД Демир Капија, Стопанска Банка АД Битола, Стопанска Банка АД Скопје, Макстил АД Скопје, ЗК Пелагонија АД Битола. На Собранието одржано на 17.05.2024 година, беше донесена одлука за именување на неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото за управување, со мандат од шест години.

4. Основна главнина и акционери кои имаат квалификувано учество во Друштвото за управување
Висината на основната главнина на Друштвото за управување изнесува 935.740,00 евра односно 57.730.105 денари во денарска противвредност по среден курс на НБРСМ.

Фирма и седиште на акционери	Број на акции	Учество во вкупниот број на акции со право на глас во Друштвото (%)
NLB SKLADI UPRAVLJANJE PREMOZENJA d.o.o Ljubljana Tivolska cesta 48, Ljubljana, Slovenija	93.574 обични акции	100,00%
Вкупно:	93.574 обични акции	100,00%

5. Назив, седиште и матичен број, датум на основање и негов упис во Централен Регистар за секое друштво кое делува како советник на ОИФ-от, како и името на претседателот на органот на управување или другите одговорни лица во тие друштва
Друштвото за управување нема друштво кое делува како советник во Фондот.

6. Значајни одредби од договорот со депозитарната банка

Банката, покрај чувањето на имотот на Фондот, ги врши и следниве работи утврдени со ЗИФ:

- Проверка дали издавањето и откупот на удели за сметка на Фондот се врши согласно со ЗИФ и правилата на Фондот;
- Проверка дали пресметката на нето вредноста на уделите во Фондот е во согласност со законската регулатива и важечките прописи, како и Статутот и Проспектот на Фондот;
- Ги извршува налозите од Друштвото за управување во врска со трансакциите со хартиите од вредност и друг имот кој го сочинува портфолиото на Фондот, под услов да не се во спротивност со ЗИФ, прописите донесени од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија, со Проспектот и/или Статутот;
- Осигурува дека трансакциите со хартиите од вредност ќе бидат намирени, односно достасаните парични побарувања ќе бидат наплатени во законските или договорените рокови;
- Го известува Друштвото за управување за активностите кои се однесуваат на имотот на Фондот и ги извршува неговите налози;
- Ги наплатува сите приходи и други права кои достасуваат во корист на Фондот, а кои произлегуваат од неговиот имот;
- Осигурува приходите на Фондот да се користат во согласност со ЗИФ, Статутот и Проспектот на Фондот, а трошоците кои ги плаќа Фондот да се во согласност со одредбите од ЗИФ и условите од Статутот и Проспектот на Фондот;
- Извршува други работи кои се предвидени со депозитарниот договор меѓу Друштвото за управување и Депозитарната банка;
- Води евиденција на работењето кое го врши како Депозитарна банка, за секој фонд поединечно и редовно ја усогласува со евиденцијата на Друштвото за управување;
- Го пријавува до Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија секое кршење на одредбите од ЗИФ;
- На ревизорите и на другите лица овластени да вршат увид, вклучувајќи ја и Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија, им овозможува пристап до податоците и до сметките поврзани со инвестициските фондови и нивниот имот;
- Отвара сметки за потребите на Фондот во Банката и во Централниот депозитар за хартии од вредност;
- Уплатува на посебна сметка парични средства од продажбата и откупот на удели во Фондот;
- Отвара посебни сметки за парични средства кај банки и сметки за хартии од вредност кај депозитари за хартии од вредност во земјата и во странство и/или суб-депозитарна банка во странство;
- Ги чува документите за порамнување во врска со уплатите и исплатите на/од сметките за парични средства и сметките за хартии од вредност на Фондот;
- Прави пресметки и поднесува барања за намалување, ослободување, поврат и плаќање на данок;
- Врши корпоративни активности за Друштвото за управување (известување за акционерски собранија и други ценовно чувствителни информации, како и права поврзани со акциите и другите хартии од вредност кои се чуваат);
- Во случај да не може да се спроведе ликвидација на Фондот од страна на Друштвото за управување поради причини наведени во ЗИФ, Банката спроведува ликвидација на Фондот согласно ЗИФ.

7. Важни активности на Друштвото за управување

Друштвото за управување освен дозволата за управување со отворени и затворени инвестициски фондови, има дозвола и за вршење работи на управување со средства на сметка на индивидуален клиент – сопственик на портфолио сметка и инвестициско советување.

8. Листа на лица со кои друштвото за управување има склучено договор за пренесување на активностите

На основа на член 8 став 2 од ЗИФ и Правилникот за начинот, постапката и видот на активности кои може друштвото за управување со инвестициски фондови да ги пренесе на трети лица, а по

претходно добиена согласност од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија, Друштвото за управување има пренесено извршување на активности на:

Друштво за сметководствени услуги, консалтинг и трговија Унија Сمارт Акаунтинг ДООЕЛ Скопје, со седиште на ул. 8ма Ударна Бригада бр. 39, Скопје-Центар, со ЕДБ 4032015529818 и ЕМБС 7075456, претставувано од управителот Мирослав Пиковник. Наведеното правно лице е овластено да извршува административни работи кои се однесуваат на водењето на деловни книги и сметки и изготвување на финансиски извештаи за сметка на Друштвото за управување.

НЛБ Банка АД Скопје, со седиште на ул. Водњанска бр. 1, Скопје, со ЕДБ 4030993191133 и ЕМБС 4664531, застапувана од Претседател на Управен одбор Бранко Грегановиќ. Наведеното правно лице е овластено да врши посредување при продажба и/или откуп на уделите во инвестициските фондови со кои управува Друштвото за управување и рекламирање на инвестициските фондови.

Друштво за консултантски услуги БИГУ Академија ДООЕЛ Скопје, со седиште на ул. Благој Давков бр. 16/1-1, Скопје, со ЕДБ 4080019582696 и ЕМБС 7358164, застапувано од управител Хелена Кодрич Мори. Наведеното правно лице е овластено да врши административни работи кои се однесуваат на воспоставување и одржување на односи со вложувачите предвидени со ЗИФ.

9. Листа на подружници на Друштвото за управување

Друштвото за управување својата дејност ја извршува во седиштето на бул. Партизански Одреди бр. 14А/1-2, Скопје. Друштвото за управување нема основано подружници.

10. Место за можен увид во општите акти на Друштвото за управување

Сите заинтересирани страни може да имаат увид во сите општи акти на Друштвото за управување во деловните простории на Друштвото за управување, на бул. Партизански Одреди бр. 14А/1-2, Скопје-Центар, секој работен ден од 09:00 до 15:00 часот. Исто така, овие документи можат да бидат преземени од официјалната веб-страница.

III ПОДАТОЦИ ЗА ДЕПОЗИТАРНАТА БАНКА

Депозитарна банка на Фондот е НЛБ Банка АД Скопје, со седиште во Скопје, на адреса: ул. Водњанска бр. 1, Скопје, (во натамошниот текст: Банката). Финансиските активности кои ги врши Банката, во Националната класификација на дејности се означени под шифрата „64.19 - Монетарно посредување. Банката има добиено претходна согласност од НБРСМ за вршење на финансиската активност „давање услуги на чување имот на инвестициски и пензиски фондови“, со решение бр. 15814 од 30.04.2013 година. За изборот на Банката за депозитарна банка на Фондот е добиено одобрение од Комисија за хартии од вредност на Република Северна Македонија, со решение број УП1 08-42 од 04.10.2024 година; Друштвото за управување и Банката при извршувањето на своите обврски мораат да дејствуваат независно и исклучиво во интерес на Сопствениците на удели. Во случај кога Фондот има средства надвор од територијата на Република Северна Македонија, Банката избира и суб-депозитарна банка за чување на тие средства, која е банка или специјализирана депозитарна институција со дозвола за работа издадена од надлежен орган во земја надвор од Република Северна Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде ќе се врши чување на средствата на Фондот. За извршување на услугата депозитарна банка на имотот на инвестициските фондови, Банката има склучено Договор за субдепозитарни услуги со банката Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana Trg republike 2, 1520 Ljubljana Slovenia.

Изјава на Депозитарната банка

III ПОДАТОЦИ ЗА ДЕПОЗИТАРНАТА БАНКА

Депозитарна банка на Фондот е НЛБ Банка АД Скопје, со седиште на ул. Водњанска бр. 1, 1000 Скопје. Изборот на НЛБ Банка АД Скопје за депозитарна банка на Фондот е одобрен со решение од Комисијата за хартии од вредност број УП1 08-42 од 04.10.2024 година.

Депозитарната банка е регистрирана во централниот регистар на РСМ, даночен број 4030983191133, ЕМБС 4664531 со седиште на територијата на РСМ и има добиено согласност од Народната банка на РСМ за вршење на активност чувар на имот, Решение бр. 1849 од 11.03.2008 година издадено од НБРМ – Претходна согласност за вршење на финансиската активност "давање услуги на банка-чувар на имот".

Предмет на работење на Депозитарната банка:

- Чување на имотот на Фондот;
- Проверка дали издавањето и откупот на удели за сметка на Фондот се врши во согласност со Законот и правилата на Фондот;
- Проверка дали пресметката на нето вредноста на уделите во Фондот, е во согласност со Законот, подзаконските прописи и во согласност со Проспектите и Статутот на Фондот;
- Наплата на сите приходи и други права кои достасуваат во корист на Фондот, а кои произлегуваат од неговиот имот;
- Осигурува дека трансакциите со хартиите од вредност ќе бидат намирени, односно достасаните парични побарувања ќе бидат наплатени во законските или договорените рокови;
- Известување на Друштвото за активностите кои се однесуваат на имотот на Фондот и извршување на неговите налози;
- Извршување на налозите од Друштвото во врска со трансакциите со хартиите од вредност и другиот имот кој го сочинуваат портфолијата на отворениот инвестициски фонд, под услов да не е во спротивност со Законот, со прописите донесени од Комисијата за хартии од вредност, со Проспектите и Статутот на Фондот;
- Осигурува дека приходите на Фондот се користат во согласност со Законот, Проспектите и Статутот на Фондот и трошоците кои ги плаќа Фондот се во согласност со одредбите од Законот и со условите од Проспектите и Статутот на Фондот;
- Води евиденција на работењето што го врши како Депозитарна банка и редовно ја усогласува со евиденцијата на Друштвото;
- Пријавување на секое кршење на одредбите од Законот кај Комисијата за хартии од вредност;
- Овозможување на пристап до податоците и сметките поврзани со Фондот и неговиот имот, на ревизорите и на другите лица (вклучително и Комисијата за хартии од вредност) овластени да вршат увид и

НЛБ Банка АД Скопје дејноста на депозитарна банка ја извршува самостојно во рамките на Деловниот сектор за финансиски пазари и средства и нема склучено договор за пренесување на активностите на трето лице.

Изјава: Сите ажурирани податоци од оваа глава ќе им бидат дадени на увид од страна на Банката на барање на сите инвеститори во удели во Фондот.

Љубица Јанчевска Димитровска
Директор на Сектор

НЛБ Банка АД Скопје
04.10.2024

IV ПОДАТОЦИ ЗА ЛИЦАТА ШТО СЕ ОДГОВОРНИ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ПРОСПЕКТОТ

1. Изјава на лицата одговорни за издавањето на Проспектот

„Изјавуваме дека, според нашите уверувања и во согласност со нашите сознанија и податоците со кои располагаеме, податоците наведени во Проспектот се веродостојни, потполни и точни и дека во Проспектот се наведени сите потребни информации врз основа на кои вложувачите можат да добијат правилна претстава за отворениот фонд и врз основа на кои можат да донесат правилна одлука за вложување или не во удела на отворениот инвестициски фонд, а особено да добијат претстава за ризиците кои се поврзани со инвестицискиот фонд и неговото портфолио.“

Лазе Камчев - Извршен член на Одбор на директори _____

Весна Каркинска - Извршен член на Одбор на директори _____

Лука Подлогар - Претседател и неизвршен член на Одбор на директори _____

Блаж Брачиќ - Неизвршен член на Одбор на директори _____

Марјан Кочовски – Неизвршен и независен член на Одбор на директори _____

2. Лица за контакт во Друштвото за управување

Име и презиме	Функција	Телефонски број
Лазе Камчев	Главен извршен директор	+389 2 60 90 303
Весна Каркинска	Извршен директор	+389 2 60 90 304
Марија Лозевска	Финансиски советник	+389 2 60 90 300
Наде Ангеловска	Финансиски советник	+389 2 60 90 300